

Bostadsutskottets motion

Hur bör Stockholm arbeta för att ungdomar lättare ska kunna få en bostad?

Situationsbeskrivning:

Stockholms bostadsbrist är akut. Bostadsbristen är inget nytt fenomen, utan har varit ett problem under en längre period. 2014 var väntetiden för en hyresrätt 7,7 år medan väntetiden 2015 var 8,2 år, en stor ökning under det året med ett halvår.¹ Samma år var väntetiden på studentbostäder 5,5 år.² Förra årets beräkning visade att 500 000 står i bostadskön, varav 80 000 är unga vuxna som är i stort behov av en bostad.³

Mellan åren 2014 och 2015 ökade bostadskön med 40 000 personer och den fortsätter att öka.⁴ Fortsättningsvis, tillkommer det 46 nya människor till Stockholm varje dag, vilket motsvarar nästan 17 000 nya människor varje år.⁵ Idag finns det 80 000 studenter i Stockholm men bara 12 000 studentbostäder.⁶ Enligt en undersökning har man fått fram att 1/3 studenter vill flytta ut från Stockholm på grund av bostadsbristen. I Stockholms innerstad är medelkostnaden för en lägenhet idag 88 000 kr/kvm vilket är mycket till skillnad från centrala Göteborg där man i snitt får betala 56 500 kr/kvm.⁷ Inom åldersgruppen 20-27 är det 45% killar och 38,4% tjejer som bor kvar i sitt föräldrahem⁸.

Orsaker:

En av orsakerna till detta problem i Stockholm är att företag inte vill bygga bort bostadsbristen, eftersom efterfrågan på bostäder då

---

¹ <https://bostad.stockholm.se/statistik/hur-lang-tid-tar-det/>

² <https://bostad.stockholm.se/statistik/hur-lang-tid-tar-det/>

³ <https://bostad.stockholm.se/statistik/summering-av-aret-2015/>

⁴

http://ungdomsparlamentet.stockholm.se/sites/default/files/bostadsutskottets_motion_thg.pdf

⁵ <http://www.stockholm.se/OmStockholm/stockholmare/>

⁶ <http://allastudier.se/tips-o-fakta/2740-80-000-studenter-sl%C3%A5ss-om-12-000-hem/>

⁷ <http://www.byggvarlden.se/stigande-bostadspriser-efter-sommaren-89995/nyhet.html>

⁸ http://www.ungidag.se/indikator/arbete_och_boende/bor-kvar-i-foeraeldrahemmet1

skulle sjunka, vilket sänker företagets vinst. Därför finns det i nuläget inga incitament för företagen att dramatiskt öka utbudet av bostäder, utan snarare för att bygga mindre än vad som behövs, så att efterfrågan och utbudet upprätthålls. Det finns för få mindre lägenheter, som är anpassade till studenter i kostnad och hyra.⁹

På grund av dålig konkurrens inom materialindustrin blir kostnaderna för byggen onödigt höga.¹⁰ Kostnaderna för att bygga bostäder ökar mycket mer än kostnaderna för något annat i samhället visar statistik presenterad av Statistiska Centralbyrån.

En ytterligare orsak till bostadsbristen i Stockholm är att det finns för få lediga bostäder och att det byggs för få bostäder medan befolkningen bara växer. Detta på grund av att många flyttar till storstaden för att studera eller jobba där eftersom det är en metropol, en stad som bara växer. Stockholm är attraktivt då det finns många jobb- och utbildningsmöjligheter, speciellt i jämförelse med Sveriges mindre städer. Ett stort antal företag väljer därför att starta upp i Stockholms stad vilket leder till att ett stort antal människor flyttar hit för att satsa på en karriär, och detta är bostadsbristen. Nivån på urbaniseringen är därför högre än någonsin och unga i Stockholm har ingen chans på bostadsmarknaden.¹¹

Byggreglerna är idag många och krångliga. Bestämmelser som krav på parkering, antal fönster och överklaganden gör byggnadsprocessen lång och således dyr.

Att överklaga ett nybygge är en enkel men utdragen process vilket ytterligare begränsar och fördyrar produktionen. Det finns inga gränser för antalet överklaganden en privatperson eller ett företag kan utföra, vilket innebär mycket förlängd tid för de utsatta byggprojekten. Överklaganden kan bland annat handla om minimala problem, som att en byggnad inte anses passa in i området på grund av utseende eller att utsikten försvinner till följd av det nya byggnadsprojektet.¹²

Det finns ett stort behov av att bygga inom vissa nuvarande grönområden i Stockholm. Byggnationer som planläggs på dessa områden överklagas dock väldigt ofta då miljön prioriteras. De många naturreservaten och grönområdena tar upp mycket mark som

---

⁹ http://statistik.stockholm.se/attachments/article/38/arsbok_2016.pdf

¹⁰ <http://www.svd.se/okat-byggande--men-bostadsbristen-vaxer>

¹¹ http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Artiklar/Urbanisering--fran-land-till-stad/

¹² <http://www.mittbygge.se/Bygga/Lovet-i-sammandrag/Overklaga/>

bostäder och infrastruktur skulle kunna byggas på, vilket vi anser är ohållbart i dagens akuta situation.

Konsekvenser:

Många ungdomar blir utan en bostad, vilket leder till att de tvingas bo kvar hos sina föräldrar.¹³ Detta tenderar att leda till att de inte blir självständiga. Att unga inte blir självständiga skapar ett hot mot ekonomin i och med att ungdomar inte kommer ut i arbetslivet lika snabbt. Det skadar arbetsmarknaden.

De ungdomar som har svårt att hitta en bostad nära till jobb eller utbildning, kan tvingas tacka nej till utbildnings- och arbetsmöjligheter.¹⁴ Företag vill inte ge ut fasta jobb till ungdomar som man inte kan lita att de på ska bo i samma område på grund av deras förutsättningar. Detta drabbar både arbetsmarknaden och ungdomarna själva. Ungdomarna går miste om arbete och arbetsmarknaden i sig själv går miste om kompetens och kvaliteten på tjänster samt varor från Sverige försämras. Det i sin tur leder till att efterfrågan från utlandet minskar. Problemet med detta är att de flesta av de som har tillgång till utbildning är de som har råd med en bostad. Detta leder till en ökande segregering mellan rika och fattiga i alla områdena i Stockholms stad.

Många ungdomar som vill studera i Stockholm begränsas av ekonomi istället för meritvärde.

Utvecklingen i Stockholmsregionen begränsas på grund av bristen på kompetens inom utbildning och arbete. Enligt en beräkning som Swedbank genomfört, kommer Stockholms stad att gå miste om över 20 miljarder kronor i ekonomisk tillväxt inom loppet av de kommande 20 åren om utvecklingen fortsätter i denna riktning.¹⁵

Att bo i Stockholms kommun är så pass dyrt att bostadslånen som måste tas utöver kontantinsatsen, blir alldeles för hög för ungdomar. De som däremot har behörighet och kan ta ett banklån, blir svårt skuldsatta redan i början av sina vuxna liv¹⁶.

Hemlösheten och kriminaliteten stiger i takt med att unga inte får bostad. Följaktligen får Socialtjänsten större belastning eftersom

---

13

<https://www.sbab.se/download/18.39d09175144f282ee4c175/1396015537089/140328+S%C3%A5+vill+unga+bo.pdf>

¹⁴ <http://www.ssc.se/wp-content/uploads/2013/01/sscoborappjan2013.pdf>

¹⁵ <http://www.svd.se/sa-ska-bostadsbristen-i-stockholm-lindras>

¹⁶ <http://www.socialdemokraterna.se/upload/webbforalla/ak/stockholm/dokument/pdf/Framtidskontraktet/Framtidskontraktet.se/Framtidskontrakt%20-%20bost>

människors behov av ekonomiskt stöd och räddningstjänst ökar. Den långa bostadskön tvingar i vissa fall personer att vända sig till den svarta marknaden där stabila avtal sällan tecknas.¹⁷

Ungas största framtidsoro i Stockholm är att inte få en bostad. Detta är ofta en av orsakerna till psykisk ohälsa, vilket i sin tur har stora konsekvenser för både individen, gruppen och samhället som stort. Det är i princip en halv generation som inte får möjlighet att bli vuxna. Över en fjärdedel mår psykiskt dåligt till följd av situationen.¹⁸

Åtgärder:

För att främja bostadssituationen för unga och ge dem bättre möjligheter till att få en bostad föreslår vi:

1. *att* göra en separat bostadskö för unga mellan 18-30 år för att unga lättare ska få en bostad. Dessa bostäder skulle byggas som till exempel kortsiktiga modulbostäder.
2. *att* införa krav på de privata företagens bygglovs kontrakt så att de gör vinst samtidigt som de gynnar samhället efter det samhället behöver (t.ex ungdomar).
3. *att* införa en minimigräns för antal bostäder som ska byggas i Stockholms kommun.
Om denna mängd bostäder som ska byggas inte uppfylls av de privata byggherrarna ska kommunen gå in med deras byggföretag och fylla kvoten. Samtidigt som de inför en kvotering av dessa bostäder enligt en relation mellan hyresrätter och bostadsrätter.
4. *att* flytta ut arbete, kulturliv, prioritera och underhålla bygget i förortererna för att göra dem mer attraktiva och vidga stadsgränserna.
5. *att* optimera marken som kommunen har makt över för att främja byggandet till exempel genom att påverka byråkratin (t.ex skönhetsrådet).

---

¹⁷ <http://www.dn.se/sthlm/skilda-varldar-i-samma-kvarter/>

¹⁸ <http://www.stockholmdirekt.se/nyheter/2-av-5-unga-i-stockholm-saknar-egen-bostad/aRKpft!QJHXcW31GjI6vZLfw6cy8g/>

Med dessa förslag kan ungdomar i Stockholm lättare få en bostad.*Bostadsutskottets ledamöter*

Jacob Sandberg (SA16SB, Kungsholmens Gymnasium)

Emma Paris (SA16EB, Kungsholmens Gymnasium)

Anna Björck (SA16EA, Kungsholmens Gymnasium)

Olivia Österlund (SA16K, Kungsholmens Gymnasium)

Leia Hansson (SA16BA, Thorhildsplans Gymnasium)

Elmer Pollack (SA16C, Norra Real)

Måns Karlsson (SA16, Kungstengymnasiet)

Felix Pettersson (EK16B, Thorhildsplans Gymnasium)

Amanda Muren (EK16, Kungstengymnasiet)

Adrian Ekenstierna (SA16SA Kungsholmen Gymnasium)

Andreas Sjöberg (SaSa14 Midsommarkransen gymnasium)

David Sermoneta (Sabet Internationella Kunskapsgymnasiet)

Sara Temesgen (Humspråk Internationella Kunskapsgymnasiet)

Freya Färnlöf (SB16, Kungstengymnasiet)

Maja Österberg (Sab15a, Kungsholmen Västra gymnasium)